

MT 311 CEBİR III

Problemler 2

1) \mathbb{R} bir halka, U da \mathbb{R} nin bir ideali olsun. $1 \in U$ ise $U = \mathbb{R}$ olduğunu gösteriniz.

2) F bir cisim ise F nin $\{0\}$ ve F dışında ideali olmadığını gösteriniz.

3) Bir cismin her homomorfizminin bir izomorfizm veya her elemanı sıfıra götürdüğünü gösteriniz.

4) $(R, +, \cdot)$ birim elemanlı bir halka olsun. R deki işlemleri kullanarak yine R üzerinde \oplus ve \odot işlemlerini

$$a \oplus b = a + b + 1, \quad a \odot b = ab + a + b$$

olarak tanımlayalım. Bu halkayı $(\tilde{R}, \oplus, \odot)$ ile gösterelim. R nin \tilde{R} ye izomorfik olduğunu gösteriniz. (R ve \tilde{R} kümeleri aynı kümeler sadece üzerlerindeki işlemlerin farklı olduğuna dikkat ediniz.)

5) Aşağıdaki fonksiyonların birer halka homomorfizm olduğunu gösteriniz. Çekirdeğini ve görüntü kümesini bulunuz.

a) $\varphi : F(\mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R} ; \varphi(f) = f(0)$

b) $\varphi : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} ; \varphi(x, y) = x$

c) $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} : x \in \mathbb{R} \right\} \subseteq M_2(\mathbb{R})$ olmak üzere $\varphi : \mathbb{R} \rightarrow A ; \varphi(x) = \begin{bmatrix} x & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$

d) $B = \left\{ \begin{bmatrix} x & 0 \\ 0 & y \end{bmatrix} : x, y \in \mathbb{R} \right\} \subseteq M_2(\mathbb{R})$ olmak üzere $\varphi : \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow B ; \varphi(x, y) = \begin{bmatrix} x & 0 \\ 0 & y \end{bmatrix}$

6) R birim elemanlı bir halka ve $f : R \rightarrow S$ bir homomorfizm olsun. $f(1)$ in G_f nin birim elemanı olduğunu fakat $f(1)$ in S nin birim elemanı olmak zorunda olmadığını gösteriniz. (Burada $G_f = f(R)$ dir.)

7) D kümesinin belirli bir alt kümesi C olmak üzere $h : P_C \rightarrow P_C$ dönüşümünü $h(A) = A \cap D$ olarak tanımlayalım. h nin bir homomorfizm olduğunu gösteriniz. Çekirdeğini ve görüntü kümesini bulunuz.

8) A ve B herhangi iki halka $f : A \rightarrow B$ bir homomorfizma ise aşağıdakileri ispatlayınız.

i) $f(A)$ kümesi B nin bir alt halkasıdır.

ii) $f(0) = 0$

iii) A değişmeli ise $f(A)$ kümesi de değişmelidir.

9) $B = \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix} : a, b \in \mathbb{R} \right\} \subseteq M_2(\mathbb{R})$ olmak üzere $f : C \rightarrow B ;$ fonksiyonunu $f(a + bi) = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$ olarak tanımlarsak f nin bir izomorfizm olduğunu gösteriniz.

10) $A = \{(x, x) : x \in \mathbb{Z}\} \subseteq \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ alt halkasının \mathbb{Z} ye izomorfik olduğunu gösteriniz.

11) A bir değişmeli halka ve J de onun bir ideali olsun. J nin radikalini $R(J) = \{a \in A : \text{bir } n \in \mathbb{Z} \text{ için } a^n \in J\}$ olarak tanımlayalım. $R(J)$ nin A da bir ideal olduğunu gösteriniz.

12) A ve B herhangi iki halka $f : A \rightarrow B$ bir örten homomorfizm ve J de A nin bir ideali olsun. Eğer $K_f \subseteq J$ ise $f(J)$ kümesi B nin bir idealidir.

13) $M[0, 1]$ ile $[0, 1]$ aralığında tanımlı tüm gerçel değerli sürekli fonksiyonlar halkasını gösterelim. Bu halkada $A = \{f \in M[0, 1] : f(\frac{1}{2}) = 0\}$ olarak tanımlanan A kümesinin bir ideal olduğunu gösteriniz.